

TJÄNSTEBESKRIVNING

FASTIGHETSDRIFT

UTEMILJÖ

**SKOLOR, FÖRSKOLOR, GRUPPBOENDEN
OCH ÄLDREBOENDEN**

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

A. Utemiljö allmänt	3
A.1 Renhållning.....	3
A.2 Vegetationsytor.....	3
A.3 Hårdgjorda ytor.....	3
A.4 Tillsyn, riskkontroll och rapportering.....	4
B. Gräsbesådda ytor	4
B.1 Bruksgräsmatta	4
B.2 Äng	5
B.3 Högvuxen gräsyta.....	5
C. Planteringsytor	6
C.1 Bruksbuskage.....	6
C.2 Bruksbuskage lägre skötselnivå.....	7
C.3 Bruksbuskage med geotextil	8
C.4 Extensivt buskage	9
C.5 Klippt häck.....	9
C.6 Urna.....	10
C.7 Perenner.....	11
C.8 Sedumtak	12
D. Träd	12
D.1 Träd i hårdgjord- och grönyta.....	12
E. Trädbevuxen naturmark och skog	14
F. Vattenanläggning	14
(F.1) Damm och dagvattendike.....	14
F.2 Brunn, trumma, trumöga.....	15
F.3 Fontän, pumpanläggning	15
G. Hårdgjord yta	16
G.1 Grusyta.....	16
G.2 Asfaltyta.....	16
G.3 Sandyta	17
G.4 Flis/ Barkyta	18
G.5 Sten- och plattbelagd yta	19
G.6 Trappa, ramp.....	19
G.7 Trall /Trädäck	19
G.8 Multisportplats/arena.....	20
H. Markutrustning	20
H.1 Fallskyddsplattyta eller Gjuten fallskyddsyta.....	20
H.2 Lekutrustning, se K Lekplats	20
H.3 Fast soffa, bord och bänkbord	21
H.4 Papperskorg	21
K. Lekplats	22
K.1 Tillsyn.....	22
K.2 Sanering	22
(K.3) Klottersanering.....	22
K.4 Reparationer	22
K.5 Slipning.....	22
L. Kompletterande arbeten, tilläggsarbeten	22
M. Vinterarbete löpande pris	22
M.1. Snöröjning och halkbekämpning.....	23
M.2. Halkbekämpning	23
M.3. Takskottning.....	23

TJÄNSTEBESKRIVNING

Tjänstebeskrivningen utgår från ytbeteckningarna i Fastighets förvaltningskarta. Under rubrikerna beskrivs först hur ytan ska se ut och vad den bör ha för funktioner. Vidare beskrivs de skötselmoment som krävs för att ytan ska uppfylla dessa mål. Varje huvudskötselmoment kan delas upp i delmoment. Tjänstebeskrivningen innefattar förutom ytor även träd, utrustning och övriga arbeten som kan komma att bli aktuella. Koder markerade med parentes ( ) ingår ej i kontinuerlig skötsel. All text under huvudrubrik A. Utemiljö allmänt ska ingå i samtliga upphandlade objekts å pris. Denna beskrivning följer pyramidregeln. Det som anges i överrubriker gäller för alla underrubriker. Exempelvis gäller det anges under B även för B.1 och B.1.1. Alla arbetsmoment ska utföras av för arbetsuppgiften kvalificerad personal enligt avtal.

A. Utemiljö allmänt

A.1 Renhållning

Det är viktigt att upphandlad utemiljö alltid upplevs som välstädade och rena. Städning är därför ett övergripande arbetsmoment som gäller för samtliga upphandlade prissatta objekt. Städning utförs kontinuerligt vilket innebär att en del ytor måste städas dagligen vissa tider på året. Främmande föremål avlägsnas. Skräpet samlas direkt i säckar eller liknande och borttransporteras inom ett dygn. Efter denna behandling skall det städade området vara rent och hålla föreskriven kvalitet. Med skräp avses även exempelvis nedfallna grenar, kvistar och döda djur.

A.1.1 Vår- och höstrenskning

Gäller för samtliga upphandlade objekt. Erforderlig del av ytan borstas eller räfsas. Arbetet skall vara avslutat före 31 maj respektive 15 november. Upptagning av sandningsgrus ska ske enligt G.2.1.

Gällande höststädning -lövhantering kan detta moment behöva upprepas flertalet gånger beroende på när löven faller ner. Entreprenör ska skriftligt anmäla till beställare när entreprenör anser att all höststädning och lövhantering är avslutad.

A.2 Vegetationsytor

Där så erfordras för arbetets genomförande åligger det entreprenör att flytta tillfälligt hindrande föremål såsom lösa möbler, leksaker, cyklar mm. Ytor och vegetation får ej skadas av entreprenörens arbete och skötselinsatser. Skulle skada ändå ske, ska entreprenör anmäla detta till beställare och ersätta tex plantera nya växtmaterial av likvärdig kvalitet, ålder och sort. Åtgärder ska ske i samråd med beställare och godkänns av densamma innan planteringen utförs. Vid skador på träd bedöms dessa enligt Alnarpsmodellen, senaste upplaga, se Svenska trädforeningens hemsida. Gällande ogrärensning ska denna ske manuellt. Termisk eller kemisk ogräsbekämpning är inte tillåten. Allt bortrensat material ska omedelbart borttransporteras.

A.3 Hårdgjorda ytor

Ogrärensning sker manuellt eller termiskt. Kemisk ogräsbekämpning är inte tillåten. Vid ogrärensning på annat sätt än manuellt är endast termisk ogräsbekämpning med hetvatten och skum tillåten. Metoden får användas på ytor där inte något planterat växtmaterial finns eller där stenmaterial finns som inte tål denna typ av behandling. Allt bortrensat eller dött växtmaterial efter bekämpning manuellt eller termiskt ska omedelbart borttransporteras.

A.4 Tillsyn, riskkontroll och rapportering

Uppdraget innefattar tillsyn och kontroll av hela driftsområdet med avseende på risker för allmänheten eller hyresgäster samt risker för utförare som t.ex. riskträd lekutrustning, illegalt nyttjande av kommunal fastighetsmark som t.ex. materialupplag, komposter, lokaler av invasiva arter, vandalisering, uppställning av fordon m.m. Entreprenör skall skriftligt via kommunens felanmälanssystem kontakta beställare gällande upptäckta risker eller illegalt nyttjande av kommunal fastighetsmark. Vid eventuella skador eller fel som innebär risk för tredje person ska entreprenör utföra skyddsåtgärder omedelbart. Det är entreprenörens ansvar att genast skriftligt rapportera in fel i samband med kontinuerlig tillsyn.

B. Gräsbesådda ytor

B.1 Bruksgräsmatta

Betecknar robust gräsyta som ska tåla att användas för lek, bollspel, vistelse mm. Den ska ha ett vårdat utseende. Gräs får inte bilda strängar och högar efter klippning. Ytan ska vara rena från skräp och andra främmande föremål. Alla intilliggande ytor som exempelvis asfalt eller grusyta ska efter klippning vara helt fri från grässpill.

B.1.1 Gräsklippning

Gräset får inte överstiga ca 10 cm och ej understiga 4 cm på någon del av gräsytan.

B.1.1.1 Städning före klippning

Gräsytan skall före klippning, städas från grenar, stenar och andra främmande föremål.

B.1.1.2 Borttagning av grässpill

Gräs som hamnar på ytor utanför gräsytan som till exempel på gångar, trottoarer, plattlagda ytor och vägar, tas alltid bort omedelbart efter utförd klippning.

B.1.2 Putsning

Puts kring kanter och hinder där maskinell klippning ej är möjlig utförs efter varannan klippning. Puts mot trädstammar utförs en gång per säsong i början av augusti. Lingräsrojare får ej användas mot trädstammar.

B.1.3 Lövhantering

Löv på gräsytor mals ner i samband med gräsklippningen på hösten. Detta moment kan behöva upprepas flertalet gånger beroende på när löven faller ner. Mängden nermalda löv får inte påverka grässets vitalitet negativt. Lövansamlingar som ej går att mala ner krattas ihop och borttransporteras. En mindre mängd löv kan krattas in i buskage belägna på gräsytor som grüngödsling under förutsättning att buskagets vitalitet inte påverkas negativt.

(B.1.4) Gödsling

Gödsling utförs med jämn fördelning över hela ytan. 3 kg klorfritt fullgödselmedel (NPK) per 100 m² tillförs.

B.2 Äng

Betecknar yta som i första hand ska ge vacker ört- och gräsväxt. Den ska ge blomning och spontan frösådd. Ytan ska ha ett naturpräglat utseende med varierande biotoper för växter och djur. Ej avsedda för lek och spel före slåttern.

.2.1 Slåtter

Ängsytan slås en gång per år med början 1 augusti och slåttern skall vara avslutad senast 15 september. Ängsyntans växtlighet ska efter slåtter ska vara 40–150 cm.

Slåtter ska utföras med skärande redskap så som lie, knivslåttermaskin eller slåtterbalk. Det går också att använda röjsåg med välslipad gräsklinga. Nylonsnöre får aldrig användas eftersom denna sliter sönder växterna.

B.2.1.1 Städning före slåtter

Gräsytan skall före slåtter, städas från grenar, stenar och andra främmande föremål.

B.2.1.2 Borttagning av avslaget material

Allt hö/klipp ska efter slåtter tas bort.

Gräs som hamnar på ytor utanför gräsytan som till exempel på gångar, trottoarer, plattlagda ytor och vägar, tas alltid bort omedelbart efter utförd klippning.

B.2.2 Putsning

Puts vid hinder (exempelvis träd, buskage, vägtunnlar, stolpar och annan markutrustning) utförs i samband med slåttern. Lingräsrojjare får ej användas mot trädstammar.

B.3 Högvuxen gräsyta

Betecknar yta som ger ett grönt intryck med eventuella inslag av örter. Ytan ska ha ett naturpräglat utseende med varierande biotoper för växter och djur. Ej avsedda för lek och spel före slåtter.

B.3.1. Slåtter

Högväxt gräs slås en gång per år med början 1 augusti och slåttern skall vara avslutad senast 15 september. Efter utförd slåtter får vegetation vara 40–100 mm. Gräset får ligga kvar.

B.3.1.1 Städning före klippning

Gräsytan skall före klippning, städas från grenar, stenar och andra främmande föremål.

B.3.2 Slåtter av högväxt gräsyta som nyttjas som pulkabacke

Markerade högväxta gräsytor som vintertid fungerar som pulkabackar ska skötas så att sly äldre än en årstillväxt inte förekommer. Gräsytan slås en gång per år med början 1 augusti och slåttern skall vara avslutad den 15 september. Slyröjning ska ske årligen mellan 15/9–15/10. Gräs- och ettårigt sly får ligga kvar.

Efter utförd slåtter får vegetation vara max 10 cm över befintlig markyta. Detta för att undvika att vassa träddelar sticker upp ovan snötäcket vintertid.

C. Planteringsytor

C.1 Bruksbuskage

Betecknar buskar som har funktioner för lä eller rumsavgränsning. I vissa fall också avsedda för lek. Bruksbuskage är avsett att ha ett eller flera prydnadsvärden, som t.ex. blomning, höstfärg och/eller tilltalande form. Bruksbuskage ska utvecklas på för varje enskild art, typiskt växtsätt. Bruksbuskage ska vara slutna och upplevas vara utan naken jord. Buskage får ej förhindra funktionen på intilliggande yta som exempelvis plattytta, sittplats, lekplatsyta, cykel- eller bilparkering, väg eller gång- och cykelväg.

C.1.1 Ogräsrensning

Bruksbuskage skall hållas fria från ogräs, annan oönskad vegetation, skräp och ris. Ogräsbekämpning skall ske före ogräsets blomning och frösättning och med sådan kontinuitet att ringa mängd ogräs förekommer vid varje rensning. Ogräsrensning skall ske i maj, juni och augusti. Första ogräsrensningen ska vara utförd innan sista maj. Växtmaterialet får ej skadas, upptagning av ogräs intill växterna görs för hand. Ogräs med pårot grävs upp. Flerårigt rotoogräs får ej förekomma. Fröande ogräs får ej ligga kvar.

C.1.2 Kantskärning

Buskagets kant mot intilliggande gräsyta ska vara jämn. Gräs eller annan vegetation som från angränsande gräsyta växer in i buskaget, skall tas bort.

C.1.3 Luckring

Jorden ska luckras vid varje rensningstillfälle.

C.1.4 Putsning

I samband med ogräsbekämpningen tas avbrutna, skadade och döda grenar bort. Allt överblivet material borttransporteras inom ett dygn

C.1.5 Lövhantering

Löv kan lämnas kvar i buskage som grüngödsling under förutsättning att buskagets vitalitet inte påverkas negativt. Löven ska myllas ner. Löv i buskage med barktäckning ska tas bort helt och borttransporteras.

(C.1.6) Bekämpning av sjukdomar och skadedjur

Det åligger entreprenören att rapportera vegetationens sundhetstillstånd och vid angrepp av skadedjur, svampar, virus och dylikt vidtaga åtgärder i samråd med beställaren.

C.1.7 Beskärning

Vid fasta sittplatser skall växtligheten beskäras så att sittfunktionen inte hindras och att fri passage medges fram till sittplats eller lekyta. Beskärning ska också ske så att funktionen av lekplatsyta eller annan yta intill buskaget upprätthålls.

Exempel på yta kan vara en entré eller vid cykelställ. Vid gång- eller cykelbana ska beskärning ske så inget växtmaterial hänger ut över denna. I övriga fall utförs beskärningen så att det för växten karaktäristiska växtsättet inte förändras. Döda, sjuka eller skadade växtdelar tas bort. Fläxskador får ej förekomma.

(C.1.7.1) Föryngringsbeskärning

Beskärningsåtgärder utförs efter samråd med beställaren.

Föryngringsbeskärning/nerskärning vidtages vid behov för att ge växten ett prydnavärde och för att återskapa ett karaktäristiskt växtsätt. Kraftig nerskärning görs tidigt på våren.

(C.1.8) Gödsling

Gödsling utförs jämnt fördelat över hela ytan med pelleterat höns gödsel (1 dl/kvm) en gång/år. Gödsling ska svara utfört senast 15 juni.

C.2 Bruksbuskage lägre skötselnivå

Betecknar buskage där marken täcks av buskarna blandat med ogräs, gräs och/ eller annan vegetation. Det kan också vara buskage där buskarna näst intill är obefintliga och annan vegetation har tagit över. Ytorna ska vara rena från skräp och andra främmande föremål.

C.2.1 Skötsel

Arbetet utföres 2 ggr/ säsong i juni och augusti.

C.2.2 Puts

Ytorna under och mellan buskar ska trimmas ner. Nedtrimmat material ska tas bort och omedelbart borttransporteras. Inget avtrimmat material får finnas på omkringliggande ytor. Om det inte går att trimma skall den oönskade vegetationen rivas av för hand eller klippas bort med handverktyg

C.2.3 Ogräsrensning

Eventuella rot- eller fröogräs som växer så de är åtkomliga i buskaget exempelvis där det finns öppen jord eller efter kanter eller husfasader ska tas upp med roten.

C.2.4 Kantskärning

Gräs, som från angränsande gräsyta växer in i buskaget, skall tas bort. Gräskanterna skall hållas jämna.

C.3 Bruksbuskage med geotextil

Betecknar bruksbuskage, där jorden är täckt med geotextil. Geotextilen är täckt med makadam, bark eller ej täckt. Betecknar buskage som har funktioner för lä eller rumsavgränsning. Bruksbuskage med geotextil är avsett att ha ett eller flera prydnadsvärden, som t.ex. blomning, höstfärg och/eller tilltalande form.

C.3.1 Ogräsrensning

Bruksbuskage med geotextil skall hållas fria från ogräs, annan oönskad vegetation, skräp och ris. Ogräsbekämpning skall ske före ogräsets blomning och frösättning och med sådan kontinuitet att ringa mängd ogräs förekommer vid varje rensning. Skall utföras i juni och augusti. Flerårigt rotagräs får ej förekomma.

C.3.2 Kantskärning

Buskagets kant mot intilliggande gräsyta ska vara jämn. Gräs eller annan vegetation som från angränsande gräsyta växer in i buskaget, skall tas bort

C.3.3 Putsning

I samband med ogräsbekämpningen tas avbrutna, skadade och döda grenar bort. Allt överblivet material bortforslas inom ett dygn.

C.3.4 Lövhantering

Löv i buskage med geotextil ska tas bort helt och borttransporteras.

(C.3.5) Bekämpning av sjukdomar och skadedjur

Det åligger entreprenören att rapportera vegetationens sundhetstillstånd och vid angrepp av skadedjur, svampar, virus och dylikt vidtaga åtgärder i samråd med beställaren.

C.3.6 Beskärning

Vid fast sittplats skall växtligheten beskäras så att sittfunktionen inte hindras och att fri passage medges fram till sittplats eller lekyta. Vid gång- eller cykelbana ska beskärning ske så vegetationen ej hänger ut över denna. I övriga fall utförs beskärningen så att det för växten karaktäristiska växtsättet inte förändras. Döda, sjuka eller skadade växtdelar tas bort. Fläckskador får ej förekomma.

(C.3.6.1) Föryngringsbeskärning

Beskärningsåtgärder utförs efter samråd med beställaren. Föryngringsbeskärning/nerskärning vidtages vid behov för att ge växten ett prydnadsvärde och för att återskapa ett karaktäristiskt växtsätt. Kraftig nerskärning görs tidigt på våren.

(C.3.7) Gödsling

Gödsling utförs jämnt fördelat över hela ytan med pelleterat höns gödsel (1dl/kvm) en (1) gång/år. Gödsling ska svara utfört senast 15 juni.

C.4 Extensivt buskage

Betecknar buskage där marken täcks helt av buskarna. Extensiva buskage har framför allt tekniska funktioner som marktäckare och rumsavgränsare framför tillkommande prydnadsvärden. De förekommer ofta vid trafikleder.

C.4.1 Kantskärning

Buskagets kant mot intilliggande gräsyta ska vara jämn. Gräs eller annan vegetation som från angränsande gräsyta växer in i bruksbuskaget, skall tas bort.

C.5 Klippt häck

Betecknar buskar, högst två rader i bredd som regelbundet klipps till bestämd profil. Har en rumsavgränsande eller avskärmande funktion. Häcken ska ha en bredare bas än toppbredd om inte annat angivits.

C.5.1 Ogräsrensning

Klippta häckar skall hållas fria från ogräs, annan oönskad vegetation, skräp och ris. Ogräsbekämpning skall ske före ogräsets blomning och frösättning och med sådan kontinuitet att ringa mängd ogräs förekommer vid varje rensning.

Ogräsrensning skall ske i maj, juni och augusti. Första ogräsrensningen ska ske innan sista maj. Ogräs med pålrot grävs upp. Flerårigt roto-gräs får ej förekomma.

C.5.2 Kantskärning

Häckens buskagekant mot intilliggande gräsyta ska vara jämn. Gräs eller annan vegetation som från angränsande gräsyta växer in i häckbuskaget, skall tas bort.

C.5.3 Putsning

Avbrutna, skadade och döda grenar tas bort.

(C.5.4) Bekämpning av sjukdomar och skadedjur

Det åligger entreprenören att rapportera vegetationens sundhetstillstånd och vid angrepp av skadedjur, svampar, virus och dylikt vidtagna åtgärder i samråd med beställaren.

C.5.5 Beskärning

Klippning av häck utförs så att häckens karaktäristiska utseende behålls. Toppbredden får aldrig vara större än basbredden. Vid fasta sittplatser skall växtligheten beskäras så att sittfunktionen inte hindras. Felriktade grenar justeras, döda, sjuka eller skadade växtdelar tas bort. Fläckskador får ej förekomma.

Häckklippning en gång om året, under JAS-perioden. Sommarbeskärningen ska vara en formklippning av årstillväxten.

Största avvikelse i höjd och bredd begränsas till 5 cm på 10 m längd.

(C.5.5.1) Föryngringsbeskärning

Beskärningsåtgärder utförs efter samråd med beställaren.

Föryngringsbeskränning/nerskärning vidtages vid behov för att ge växten ett prydnavärde och för att återskapa ett karaktäristiskt växtsätt. Kraftig nerskärning görs tidigt på våren.

C.6 Urna

Betecknar urna, kruka, låda och andra lösa eller fasta arrangemang för utplanteringsväxter. Urnan ska vara i god kondition för att optimal funktion och livslängd ska uppnås. Den ska vara hel och riktad. Ytskiktet ska vara rent.

C.6.1 Plantering, flyttning och förvaring

Beställaren tillhandahåller och planterar urnor inför transport. Utplanteringsväxter till fasta urnor tillhandahålls också av beställare. Planteringsförslag upprättas av beställaren. Transport av urnor på vår och höst bekostas av entreprenören. Urnor hämtas efter avrop och lämnas vid stadsträdgården på Forslunda 1. Plantering av sommarblommor och utplacering av urnor ska vara utfört innan midsommarafton.

C.6.1.1 Plantering av sommarblommor i fasta urnor.

Växtmaterial hämtas efter avrop, på av beställaren angiven plats. Transport av växter bekostas av entreprenören. I samband med leveransen besiktigas växtmaterialet av entreprenören, från detta tillfälle har entreprenören ansvaret för växtmaterialet. Fasta urnor töms på gammal jord till hälften. Ny U-jord, typ Hasselfors, fylls upp till en nivå med urnans kant samt gödslas med långtidsverkande konstgödsel. Jorden packas lätt. Efter påfyllning och lätt packning ska jordnivån vara ca 3 cm nedan urnans kant. Fyll därefter på med ytterligare jord så en kulle skapas i mitten av urnan som sedan avjämnas ut mot urnans kanter. Plantera växterna och vattna omgående efter plantering. Plantering av sommarblommor ska vara utfört innan midsommarafton.

C.6.2 Tillsyn, Putsning och ogräsrensning

Sommarblommor ses till, städas, putsas och rensas en gång/vecka. Jorden ska luckras vid varje tillfälle. Vissna blommor och avbrutna stjälkar tas bort. Ogräs avlägsnas. Gräs, som från angränsande gräsyta växer in i planteringen skall tas bort. Gräskanterna skall hållas jämna.

C.6.3 Uppbindning

Erforderlig uppbindning utföres med för ändamålet avsett material av god kvalitet. Planteringsstödet ska fästas i växtbädden så att det står stadigt. Växtmaterial ska bindas till stödet så att växten inte rubbas ur sitt läge. Uppbindning hålls under kontinuerlig uppsikt och i gott skick. Uppbindningen justeras i enlighet med växtens behov. Växtstöd avlägsnas så snart växten inte behöver stödet.

(C.6.4) Bekämpning av sjukdomar och skadedjur

Det åligger entreprenören att rapportera vegetationens sundhetstillstånd och vid angrepp av skadedjur, svampar, virus och dylikt vidtagna åtgärder i samråd med beställaren.

C.6.5 Bevattning

Sommarblommor vattnas hela säsongen, 1 gång/vecka. Bevattningsjournal skall föras och redovisas till beställare vid driftsmöten. Om beställare hänvisar till digitalt systemstöd ska detta användas.

Jorden skall efter vattningen vara ordentligt genomfuktad. Större mängder än att vattnet hinner sjunka undan får ej tillföras. Om planteringsgropen/växtbädden är dåligt dränerad ska detta påtalas för beställaren.

C.6.6 Gödsling

Gödsling utförs med en jämn fördelning över hela ytan. Entreprenören har skyldighet att dokumentera och redovisa gödslingsåtgärder i samband med driftsmöten. En första gödsling utförs i samband med iordningsställande av beställaren. Gödsling utförs därefter med flytande gödselmedel, företrädesvis organiskt, för sommarblommor var 3:e vecka i samband med vattning. Dosering enligt rekommendation.

C.6.7 Borttagning

Borttagning av sommarblommor ska ske i en följd under samma vecka. Borttagningen ska vara utförd innan sista september.

C.7 Perenner

Betecknar fleråriga örter, gräs och lökar. De ska ge god blomning och andra skönhetsvärden. Planteringen ska vara sluten och även vintertid ge ett välvårdat intryck.

C.7.2 Vår och höstrensning

Vår: Torkade fjolårsperenner trimmas ner i sektioner så det bildas ett täcke av torkat material i mindre bitar. Om mängden rester är för stort borttransporteras detta omgående efter nedtagning. Höst: Allt skräp och främmande föremål avlägsnas. Löv och växtmaterial lämnas kvar.

Arbetet skall vara avslutat före 31 maj respektive 31 oktober.

C.7.3 Ogräsrensning

Perenner skall hållas fria från ogräs, annan oönskad vegetation, skräp och ris. Ogräsbekämpning skall ske före ogräsets blomning och frösättning och med sådan kontinuitet att ringa mängd ogräs förekommer vid varje rensning. Ogräsrensning skall ske i maj, juni, juli och augusti. Första ogräsrensningen ska ske innan sista maj. Ogräs med pålrot grävs upp. Flerårigt rotoogräs får ej förekomma.

C.7.4 Kantskärning

Planteringskanten mot intilliggande gräsyta ska vara jämn. Gräs eller annan vegetation som från angränsande gräsyta växer in i planteringen skall tas bort.

C.7.5 Luckring

Jorden ska luckras vid varje rensningstillfälle.

C.7.6 Putsning

Perenner putsas vid varje rensning. Vissna blommor och avbrutna stjälkar tas bort.

(C.7.7) Bekämpning av sjukdomar och skadedjur

Det åligger entreprenören att rapportera vegetationens sundhetstillstånd och vid angrepp av skadedjur, svampar, virus och dylikt vidtagna åtgärder i samråd med beställaren.

C.7.8 Gödsling

Gödsling utförs med en jämn fördelning över hela ytan.

En första gödsling utförs i samband med första ogräsrensningen i maj med pelleterat höngödsel. Dosering enligt gödseltillverkarens rekommendation. En andra gödsling utförs vid sista rensning i augusti med höstgödsel enligt gödseltillverkarens rekommendation.

C.8 Sedumtak

System som kännetecknas av en täckande vegetation dominerad av fetblad. Ska skapa förutsättningar för ekosystemtjänster på tak. Skötseln syftar till att stötta och gynna vegetationssystemet så att funktionen upprätthålls. Arbetet ska utföras enligt Arbetsskyddsstyrelsens föreskrifter (AFS) för arbete på tak.

B.8.1 Städning -Vår och höstrengöring

Skräp som förekommer på taket ska avlägsnas. Nedfallna grenar och kvistar samt större lövansamlingar ska tas bort. Arbetet skall vara avslutat före maj respektive oktober månads utgång.

B.8.2 Ogräsrensning

All vedartad vegetation som gror på taket och dess rotsystem ska avlägsnas. Inga rötter från dessa får vara kvar. Även övrig frö- och roto-gräs samt gräsetablering ska avlägsnas.

B.8.3 Bevattning

Bevattning ska ske vid torkperioder under maj-augusti. Vid bevattning ska sedummattan genomvattnas en gång per vecka. Rotblöta kräver ca 30 liter vatten per kvm.

(B.8.4) Gödsling

Gödsling ska utföras enligt sedum- leverantörens anvisningar.

D. Träd

Träd ska vara vitala och ej utgöra oacceptabel risk att vistas vid. De ska bidra med ekosystemtjänster och ska utvecklas på ett för art och sort karaktäristiskt sätt samt få möjlighet att bli gamla. Träd ska fungera i stadens infrastruktur.

D.1 Träd i hårdgjord- och grönyta

Betecknar träd i grönyta samt träd som står i hårdgjorda yta och i annan mark som angränsar till exempelvis vid gator, gång- och cykelvägar, torg och parkeringsytor. Varje enskilt träd är viktigt för helhetsintrycket. Trädens grenar får inte vara siktskymmande vid exempelvis in och utfarter eller utgöra ett hinder exempelvis för belysning eller trafikanter på väg, samt gång- och cykelväg.

D.1.1 Ogräsrensning

Ytor runt trädstammarna, med öppen jord, markgaller, barktäckta eller andra hårdgjorda material ska vara rena från ogräs och annan oönskad vegetation. Ogräsbekämpning skall ske före ogräsets blomning och frösättning och med sådan kontinuitet att ringa mängd ogräs förekommer vid varje rensning. Upptagning av ogräs intill träden görs för hand, lingräsrojjare, kemisk eller termisk metod får ej användas. Ogräs med pårot grävs upp. Flerårigt rotoqräs får ej förekomma. Oqräsrensning ska ske två gånger per säsong i maj och augusti.

D.1.2 Trädstöd och Uppbindning

Justering av trädstöd och dess uppbindning ska ske kontinuerligt så att de inte skadar träden. Uppbindning av unga träd får inte vara kvar längre än två år efter planteringstillfället. Efter två år tas uppbindningsanordningarna bort om inte annat överenskommits.

Trädstöd avlägsnas och borttransporteras.

(D.1.3) Bekämpning av sjukdomar och skadedjur

Det åligger entreprenören att rapportera vegetationens sundhetstillstånd och vid angrepp av skadedjur, svampar, virus och dylikt vidtaga åtgärder i samråd med beställaren.

(D.1.4) Bevatning

Enligt bevattningsinstruktion som tillhandahålls av beställare.

(D.1.5) Gödsling

Gödsling sker i samband med plantering, i övrigt i samråd med beställaren. Gödsling utförs, maj-juli, med gödsel i en promille näringslösning med innehåll av NPK (51-10-43), typ Wallco eller likvärdigt, utblandat i vatten. Gödsling sker vid varje vattningstillfälle.

D.1.6 Beskärning

D.1.6.1 Borttagning stam-rotskott

På lövträd ska stam- och rotskott ska tas bort. Arbetet ska vara utfört senast 30 augusti. På vissa arter exempelvis Lind kan stam- och rotskott behövas tas bort två gånger per säsong. Stamskotten ska ryckas bort. Vid borttagning två gånger per säsong ska arbetet vara slutfört 30 juni respektive 30 augusti.

D.1.6.2 Borttagning skadade och döda grenar

Avbrutna, skadade och döda grenar upp till 4,6 m avlägsnas kontinuerligt och borttransporteras. All övrig beskärning ska ske under JAS (Juli, Augusti och September)

D.1.6.3 Beskärning av träd, diameter mindre än 20 cm, uppbyggnadsbeskärning

Konkurrerande toppskott, skott med spetsiga grenvinklar och felriktade grenar tas bort. Fläkskador får ej uppstå och tappar ej lämnas kvar. Gallring av grenar som sitter för tätt utföres. Uppstamning utförs till avsedd höjd.

D.1.6.4 Beskärning av träd, diameter större än 20 cm

Beskärning av döda eller skadade grenar, samt i de fall trädgrenar är sikt eller trafikhindrande.

D.1.6.5 Sikt- och trafikhindrande beskärning samt beskärning för att funktionen för platsen ska vara optimal.

Entreprenör ansvarar för att kontinuerligt kontrollera behovet av beskärningsåtgärder. Senast två veckor innan planerad start av beskärningsarbetet ska detta skriftligt anmälas till beställare för godkännande. Anmälan ska utöver startdatum innehålla var de planerade beskärningsarbetena ska utföras.

Siktskymmande och trafikhindrande grenar beskärs på träd som står vid gång- och cykelvägar, parkeringar samt vid gator och trafikleder. Fri höjd 3,5 m över gång- och cykelväg respektive 4,6 m över gata. Grenar och vegetation som skymmer trafikskyltar och belysning avlägsnas. Även grenar som förhindrar funktionen vid cykelställ, parkeringar, sittplatser, lekplatser och förråd. Arbetet ska vara slutfört varje år senast 31/10 under förutsättning att träden inte påverkas negativt.

E. Trädbevuxen naturmark och skog

Betecknar natur inom fastighetens tomtområde vars huvudsakliga växtlighet består av träd och/eller buskar. De har pedagogiska värden och skapar möjligheter till motorisk utveckling, rörelseglädje, lek och naturupplevelser. Ytorna är av varierande ålder och trädslag. De har betydelse för den biologiska mångfalden.

E.1.1 Tillsyn enligt A.4

F. Vattenanläggning

(F.1) Damm och dagvattendike

Betecknar vatten- och bottenzon. Närings- eller kemikalieläckage från omgivande ytor får ej förekomma. Vattenanläggningen ska utgöra en god livsmiljö en mångfald av växter och djur.

F.1.1 Städning

Såväl vatten som botten hålls rena från skräp, främmande föremål m.m. Från kant 3 meter ut.

F.1.2 Tillsyn

Tillsyn ska ske så att översvämningar undviks och förebyggs samt att skräp och främmande föremål inte ligger i vattnet eller på botten så vattenflödet hindras. Denna ska ske under barmarksperioden, vid snösmältning och kraftigt regn.

F.2 Brunn, trumma, trumöga

Betecknar dikesbrunn, rännstensbrunn och trumöga på fastighetsmark. Dagvattenhantering ska fungera väl, så inte olägenheter eller skador på mark och fastigheter uppkommer.

F.2.1 Städning

Brunn, trumma eller trumöga får inte innehålla skräp som försämrar dess funktion därför ska de hållas rena från skräp. Med skräp avses även grenar och kvistar, sand, grus och sten, lekredskap av olika typ samt döda djur. Efter denna behandling skall brunn, trumma eller trumöga vara ren och full funktion uppnådd.

F.2.1.1 Vår och höstrengöring

Vår och höst skall samtliga brunnar, kontrolleras med avseende på fasta föroreningar i slamficka. Om höjden av fasta föroreningar i brunnen är mer än 20 cm skall rensning ske. Brunnen skall efter behandling vara fri från främmande föremål. Trumma och trumöga ska rensas med avseende på fasta föroreningar. Arbetet skall vara avslutat före maj respektive oktober månads utgång.

F.2.2 Tillsyn

Tillsyn ska ske så att översvämningar undviks och förebyggs samt att skräp och främmande föremål inte ligger i vattnet, på botten eller för galler så vattenflödet hindras. Denna ska ske under barmarksperioden, vid snösmältning och kraftigt regn. Bräddavlopp och trumögon hålls under uppsikt så att översvämningar undviks och förebyggs.

F.3 Fontän, pumpanläggning

Fontänen ska bidra med en sinnesupplevelse av exempelvis porlande vatten. Vattnet och dess närmaste omgivning ska upplevas ren utan skräp, främmande föremål och andra vattenföroreningar som exempelvis alger, växtdelar.

F.3.1 Städning

Fontäner och pumpanläggningar hålls rena från skräp för att funktionen ska upprätthållas. Med skräp avses även exempelvis nedfallna löv, växtrester, alger, grenar, grus och kvistar, samt döda djur. Efter denna behandling skall utrustningen vara ren. Detta kan innebära att under vissa tider på året kan det behövas städas dagligen

F.3.1.1 Vår och höstrengöring

Fontän och pumpanläggning startas upp senast 25 maj och stängs ned senast 15 oktober varje år av annan upphandlad entreprenör eller egen drift.

Innan uppstart ska fontänens damm och bäckfåra städas och rensas från ogräs och främmande föremål. Städningen ska utföras så snart snö och is tinat bort och tjälen gått ur marken. Samordning mellan vår/höstrengöring och uppstart/nedstängning av fontäner ska ske. Entreprenör ska kontakta beställare/ fastighetsskötare så synkning gällande tidpunkt för vår och höstrengöring kan ske mot uppstart och nedstängning.

F.3.2 Tillsyn och skötsel

Fontäner och pumpanläggningar kontrolleras med ett intervall så att full funktion erhålls alla vardagar Tillsyn och skötsel av anläggning sker enligt

skötselbeskrivning för respektive anläggning. Beskrivning tillhandahålls av beställare. Denna beskrivning kan uppdateras under avtalstiden.

G. Hårdgjord yta

G.1 Grusyta

Betecknar yta belagda med grus, eller stenmjöl. Den ska vara i god kondition. Ytan är avsedd att fungera som exempelvis tydliga gångstråk, väg, grusplaner, parkering. Ogräs får ej störa funktion och utseende. Ojämnheter som kan störa eller hindra funktionen får inte förekomma. Vissa ytor är omgivna av kantstöd som är avsedda för att avgränsa ytan och hålla materialet inom området.

G.1.2 Ogräsrensning

Ogräsbekämpning och sladdning/rivning utförs 2 ggr/säsong. Arbetet ska utföras innan sista juni och sista augusti.

G.1.2.1 Lösgjort ogräs ska omedelbart tas upp och borttransporteras. Ogräs som inte lossnar eller är åtkomligt med maskin tas upp manuellt.

G.1.2.2 Sladdning/rivning skall utföras så att ytan blir jämn utan åsar och gropar. Ytorna, som ej maskinellt kan kommas åt, justeras för hand. Ytan på slitlagret skall doseras så, att avvattnings sker mot brunnar. Ränder eller ansamlingar av lossgjort grus får ej förekomma.

G.1.2.3 Efter sladdning/ rivning ska grusytan kompakteras med vält.

G.1.3 Kantskärning

Kantskärning av begränsningslinjer till omgivande gräsbesådda ytor utförs en gång/år, arbetet utförs innan den sista juni. Begränsningslinjer skall vara jämna och väl markerade. Avvikelse på rak sträcka får inte överskrida 50 mm på 10 m längd. Radier anpassas och avslutas till rak sträcka. Borttaget material ska tas upp och omedelbart borttransporteras.

G.2 Asfaltsyta

Betecknar ytor belagda med asfalt. Yta kan vara omgiven av kantstöd som är avsedd att avgränsa ytan. Yta kan också angränsa mot husfasad, platt- eller stenbelagd yta. Dessa ska ha god funktion.

G.2.1 Vårrengöring, Sand och grussopning

Grus- och sandupptagning utförs på samtliga upphandlade fastigheter. Gäller exempelvis entréer, sten och plattytter, trappor, ramper, skrapgaller, kajplatser, altaner/ trädäck, cykelställ, i cykelhus, under bänkar, efter husfasader, grönytor där snöupplag eller plogkarmar funnits och andra svåråtkomliga ställen där maskinellt omhändertagande ej är möjligt.

Hela ytan ska efter behandling vara fri från skräp och andra främmande föremål som tex grenar, kvistar, sand, grus och löv.

Rök- och dammföroreningar ska minimeras i samband med arbetet. Manuell upptagning utförs där maskinellt omhändertagande inte är möjligt, t.ex. vid

kantsten, under bänkar och andra svåråtkomliga ytor. Efter denna behandling skall det städade området vara rent.

G.2.1.1 Grovsopning

Utförs när huvuddelen av ytorna är fria från snö och is. Tidpunkten för grovsopning sker i samråd med beställare och ska utföras sammanhängande utan avbrott förutom vid otjänlig väderlek. Sopning ska ske så det ihop sopande materialet är maskinellt upptagningsbart. Arbetet ska vara slutfört v 17 under förutsättning att väderleken tillåter sopning eller om inte beställare meddelar annat.

Annan upphandlad entreprenör för maskinsopning har samordningsansvar. Dialog måste föras mellan grönyteskötselentreprenör och maskinsopningsentreprenör. Det åligger entreprenör att utföra felanmälan till beställare vid utebliven eller bristfälligt utförd maskinell grovsopning.

G.2.1.2 Finsopning

Slutlig sopning, finsopning, utförs när samtliga ytor är fria från snö och is. Tidpunkt för finsopning sker i samråd med beställare och ska utföras sammanhängande utan avbrott förutom vid otjänlig väderlek. Arbetet ska vara färdigt senast v 20 om inte annat överkommit.

Ytan ska efter utfört arbete vara fri från sand och grus utan att gräsytor eller annan vegetation skadas. Maskiner får inte framföras på grönytor som är yngre än tre år. Utrustning eller maskiner måste ha anpassad vikt och vara utrustade med däcksutrustning. Köparen tillhandahåller mellanlagringsytor där det finns. Dit ska uppsopat material fraktas och avlämnas. Mellanlagringsplatserna kan ändras under avtalstiden.

G.2.2 Ogräsrensning

Ogräsbekämpning utförs 2 ggr/säsong. Arbetet ska vara utfört senast sista juni och sista augusti. Vegetation som ej kan tas bort maskinellt, avlägsnas manuellt. Efter utförd ogräsrensning ska inget ogräs finnas kvar på ytan eller i skarvar mot exempelvis kantsten, väggar, platt- eller sandytor.

G.2.3 Höstrengöring

Lövhantering på hösten. Efter det att huvuddelen av lövet fallit på hösten inleds arbetet med att få bort lövmassorna, vilket utförs erforderligt antal gånger. Löv blåses eller sopas ihop och körs bort.

G.3 Sandyta

Betecknar yta belagda, med sand för funktionen fallskydd, lek eller idrott. Sandyta av strid sand och sandyta av formbar leksand. Ytan är avsedda för lek eller idrott. Sandytan ska vara jämn, gropar under gungor eller lekredskap tillåts ej. Sandytan ska vara fri från ogräs och främmande föremål. Vissa ytor är omgivna av sarg som är avsedd för att avgränsa ytan och hålla materialet inom området. Djupet på sanden ska uppfyllas i enlighet med Sis standard SS-EN-1176 senaste upplaga.

G.3.1 Ogräsrensning

Ogräsbekämpning utförs 2 ggr/säsong. Arbetet ska utföras innan sista juni och sista augusti.

Ogräs med pålrot grävs upp. Flerårigt rotogräs får ej förekomma.

G.3.2 Utjämning av yta

Gropar och ojämnheter ska skottas igen och krattas till. Inga fundament får vara synliga och ska vara täckta med sand enligt Sis standard SS-EN-1176 senaste upplaga.

G.3.3 Fräsning sandyta

Sandlådesanden och övriga sandytor fräses med jordfräs två gånger per år till ett djup av minst 20 cm. Ytan ska före fräsning vara fri från ogräs och främmande föremål. Första fräsning ska påbörjas så fort tjälen gått ur marken och slutföras innan sista juni och andra fräsning får påbörjas tidigast första augusti och slutföras senast sista september.

G.3.4 Tillsyn-rapportering

Entreprenör ska kontrollera sanddjupet så det uppfyller Sis standard SS-EN-1176 senaste upplaga. Vid brister ska detta inrapporteras skriftligt, via kommunens felanmälningsystem, till beställare.

G.4 Flis/ Barkyta

Betecknar yta belagda med flis/bark. Ytan är avsedd som fallskydd. Flis/ Barkyta ska vara jämn, gropar under gungor eller lekredskap tillåts ej. Flis/ Barkyta ska vara fri från ogräs och främmande föremål. Vissa ytor är omgivna av sarg som är avsedd för att avgränsa ytan och hålla materialet inom området. Djupet på flis/bark ska uppfyllas i enlighet med Sis standard SS-EN-1176 senaste upplaga.

G.4.1 Ogräsrensning

Ogräsbekämpning utförs 2 ggr/säsong. Arbetet ska utföras innan sista juni och sista augusti. Ogräs med pålrot grävs upp. Flerårigt rotogräs får ej förekomma.

G.4.2 Utjämning av yta

Gropar och ojämnheter ska skottas igen och krattas till. Inga fundament får vara synliga och ska vara täckta med flis/bark enligt Sis standard SS-EN-1176 senaste upplaga.

G.4.3 Luckring

Flis/Barkyta ska luckras två gånger per år för att bibehålla fallskyddsegenskaperna längre. Arbetet ska utföras innan sista juni och sista september.

G.4.4 Tillsyn-rapportering

Entreprenör ska kontrollera flis /barkdjupet så det uppfyller Sis standard SS-EN-1176 senaste upplaga. Vid brister ska detta inrapporteras skriftligt, via kommunens felanmälningsystem, till beställare.

G.5 Sten- och plattbelagd yta

Betecknar yta belagd med natursten eller betongplattor. Vissa ytor är omgivna av kantstöd som är avsedda för att avgränsa ytan och hålla beläggningen på plats inom området.

G.5.1 Vår och höstrengöring

Ytan sopas två gånger per år.

Ytan ska efter behandling vara ren från grus, sand, löv och främmande föremål. Med främmande föremål avses även nedfallna grenar och kvistar. Rök- och dammföroreningar ska minimeras i samband med arbetet. Manuell upptagning utförs där maskinellt omhändertagande inte är möjligt, t.ex. vid kantsten, under bänkar och andra svåråtkomliga ytor. Efter denna behandling skall det städade området vara rent.

Lövhantering på hösten. Efter det att huvuddelen av lövet fallit på hösten inleds arbetet med att få bort lövmassorna, vilket utförs erforderligt antal gånger. Löv blåses eller sopas ihop och körs bort.

G.5.2 Ogräsrensning

Ogräsbekämpning utförs 2 ggr/säsong. Arbetet ska utföras innan sista juni och sista augusti. Om inte termisk metod används ska vegetation som ej kan sopas bort maskinellt, avlägsnas manuellt och borttransporteras omedelbart tillsammans med övrigt skräp. Inget organiskt material får finnas kvar på ytan efter utfört arbete. Vid uppslag av rotagräs i ytan ska dessa tas bort manuellt så större delen av roten kommer med upp.

G.6 Trappa, ramp

Betecknar anlagd yta som består av sättsteg och plansteg samt planytan framför dörr. Även ramp i anslutning till trappa. Gäller ej utrymningstrappa i metall. Trappa, ramp, fogar och yta under trappa, ramp, skrapgaller ska vara fria från skräp, vegetation och annat oorganiskt material.

G.6.1 Vår och höstrengöring

Hela ytan skall efter behandling vara fri från skräp, främmande föremål och löv. Efter det att huvuddelen av lövet fallit på hösten inleds arbetet med att få bort lövmassorna, vilket utförs erforderligt antal gånger. Löv blåses eller sopas bort. Ihopsamlade löv transporteras bort. Arbetet skall vara avslutat före maj respektive oktober månads utgång.

G.6.2 Ogräsrensning

Ogräsbekämpning utförs 2 ggr/säsong. Arbetet ska utföras innan sista juni och sista augusti. Ogräs med pålrot grävs upp. Flerårigt rotagräs får ej förekomma.

G.7 Trall /Trädäck

Betecknar anlagd yta belagda med trä. Ytan ska vara hel och i gott skick samt fria från vegetation. Det får inte förekomma flisiga eller stickiga ytskikt.

G.7.1 Städning

Inget fågelträck får finnas på trall/ trädäck. Tillsyn varje vecka. Trädäcket skall rengöras från fågelträck vid behov.

G.7.2 Ogräsrensning

Ogräsbekämpning utförs 2 ggr/säsong. Arbetet ska utföras innan sista juni och sista augusti. Vegetation som ej kan sopas bort maskinellt, avlägsnas manuellt och borttransporteras.

G.7.3 Slipning

Flisighet slipas av.

G.8 Multisportplats/arena

Betecknar yta för rörelseaktivitet. Ytan är inhägnad med stängsel, staket eller sarg. Ytan kan vara belagd med asfalt, konstgräs eller annan beläggning. Ytan ska vara ren från skräp och andra främmande föremål. Med skräp avses även nedfallna grenar, kvistar och kottar.

G.8.1 Städning

Ytan ska blåsas av vid städning så inget organiskt material ligger kvar. Det ihopblåsta materialet ska samlas upp och tas bort.

H. Markutrustning

H.1 Fallskyddsplattytta eller Gjuten fallskyddsytta

Betecknar yta belagd med stötdämpande underlagsplattor eller helgjuten fallskyddsmatta. Ytan ska vara i god kondition och fri från skräp för att uppfylla avsedd funktion.

H.1.1 Städning

Ytorna sopas eller sugas rena från grus, sand och främmande föremål. Städning inom lekplatser sker kontinuerligt, vilket innebär att en del ytor måste städas dagligen vissa tider på året. Med skräp avses även nedfallna grenar och kvistar. På lekområden ägnas särskild uppmärksamhet åt vassa föremål, djurspillning, cigarettfimpar, glas m.m. Önskad vegetation tas bort.

På lekområden ägnas särskild uppmärksamhet åt vassa föremål, djurspillning, cigarettfimpar, glas m.m. Önskad vegetation tas bort.

H.2 Lekutrustning, se K Lekplats

H.3 Fast soffa, bord och bänkbord

Betecknar fasta utemöbler. Utrustningen ska vara i god kondition för att optimal funktion och livslängd ska uppnås. Den ska vara hel och riktad, ytskikten ska vara rena och väl ytbehandlade.

H.3.1 Rengöring

Rengöring av fasta utemöbler ska göras på våren innan maj månads utgång. Rengöringen ska därefter göras ytterligare 3 gånger per år. Efter avtorkningen skall soffan eller bänken vara ren från damm och nedsmutsande beläggningar.

(H.3.2) Klottersanering

Klottersanering utförs vid behov efter samråd med beställaren.

H.3.3 Reparationer

Trasiga utemöbler repareras. Reparationer som kan utföras med befintligt material skall utföras. Skruvar och spikar som sticker upp skall dras in/slås ner. Markutrustning som lutar ska riktas. Övriga åtgärder och eventuella utbyten sker i samråd med beställaren.

H.3.4 Slipning

Flisighet slipas av.

H.4 Papperskorg

Betecknar kärl avsedda för skräp. Utrustningen ska vara i god kondition för att optimal funktion och livslängd ska uppnås. De ska vara hela och riktade. Ytskikten ska vara rena.

H.4.1 Tillsyn

Papperskorgen skall hållas under kontinuerlig tillsyn, så att kärlet inte står full eller trasigt. Tillsyn ska ske 1 gång/vecka maj - oktober, övrig tid varannan vecka.

H.4.2 Tömning

Tömning av papperskorg skall ske i erforderlig omfattning så att den inte står överfull. Det får ej heller ligga skräp utanför, i direkt närhet till papperskorgen. Detta ska samlas upp och borttransporteras vid samma tillfälle.

H.4.3 Rengöring

Rengöring av papperskorg ska göras på våren innan maj månads utgång. Efter avtorkningen skall papperskorgen vara ren från damm och nedsmutsande beläggningar.

(H.4.4) Klottersanering

Klottersanering utförs vid behov efter samråd med beställaren.

H.4.5 Reparationer

Skadade delar byts ut. Skruvar som sticker upp skall dras in. Markutrustning som lutar ska riktas. Nya delar tillhandahålls av beställaren. Delarna avhämtas av entreprenören.

K. Lekplats

Betecknar område som regelbundet eller säsongsvist används för spontan eller organiserad lek. Lekplatsernas utrustning, markmaterial och vegetation ska vara i gott och säkert skick. Det får inte förekomma flisiga eller stickiga ytskikt. Området och lekytorna ska vara fritt från skräp, oönskad vegetation och andra främmande föremål.

K.1 Tillsyn

Lekutrustningen skall hållas under kontinuerlig tillsyn, varje vecka, året runt, så att risk för olyckor minimeras. Tillsynstillfällen dokumenteras och redovisas i (av beställare) anvisad inspektionsapp.

Lekutrustningen säkerhetsbesiktas årligen av beställaren

K.2 Sanering

Utöver städning ska sanering ske på lekplats vid exempelvis uppkomna fekalier, spyor eller andra föroreningar.

(K.3) Klottersanering

Klottersanering utförs vid behov efter samråd med beställaren.

K.4 Reparationer

Trasiga lekredskap repareras omgående. Mindre reparationer som kan utföras med befintligt material skall utföras. Skruvar och spikar som sticker upp skall dras in/slås ner. Flisig- och stickig yta slipas av. Övriga åtgärder och eventuella byten av lekutrustning sker i samråd med beställaren

K.5 Slipning

Flisighet på lekutrustnings trämaterial slipas av

L. Kompletterande arbeten, tilläggsarbeten

Är arbeten som kan förekomma och beställs skriftligt via exempelvis arbetsorder av beställaren som tex reparationer av lekutrustning, soffor, bänkar eller bord, extra städning, slyröjning, plantering av växter, mindre markarbeten.

M. Vinterarbete löpande pris

Avser manuell snöröjning och halkbekämpning av entréer, trappor, ramper, altaner, nödutgångar, lastkajer cykelställ samt framför kärlskåp, lyftbord och vid underjordsbehållare. Kontroll samt nedtagning av isbildning, istappar och snööverhäng på kommunens publika fastigheter. Även taksfattning kan förekomma.

M.1. Snöröjning och halkbekämpning

Utföres 7 dagar i veckan med undantag för fastigheter där verksamhet inte förekommer under helger. Dessa fastigheter utföres jobbet 5 dagar per vecka.

Tillsyn utförs 15/10–15/4 om inte beställare anger annat datum.

Arbetet ska utföras så det är avslutat före det att verksamheterna börjar kl 07.00 på morgonen.

Daglig halkbekämpningsjournal ska föras där väder, vind, tidpunkt, temperatur, typ av nederbörd anges. Dessa redovisas till beställare om så önskas.

Entreprenören har också ansvar att utföra felanmälan vid utebliven eller bristfälligt utförd maskinröjning till beställare via felanmälsystemet Pondus.

Entreprenören ska även göra avvikelserapporter till beställare då upprepad maskinröjning inte skett eller utförts felaktigt.

M.2. Halkbekämpning

Vid halkbekämpning ska halkbekämpningsmaterialet i huvudsak bestå av flis/ stenkross. Sand får användas på vissa ytor som tex lastkajer. Om andra medel vill användas ska det meddelas beställaren för godkännande innan det får tas i bruk.

Vid halkbekämpning, ishackning på sten och plattytter får ytskikten inte skadas.

M.3. Takskottning

Takskottning sker endast efter beställning av beställaren. Entreprenören ska ha erforderlig kompetens och utrustning för att utföra uppdraget. Vid utförande ska avstängning av riskområden för gångtrafik.